“МОН-ИТ БУЛИГААР” ХК-ИЙН САНХҮҮГИЙН ЖИЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

***Жилийн үйл ажиллагааны тайлагнал** /маягт 1/*	
Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлд Үнэт цаас гаргагчийн нийтлэг үүргийг хуульчилсан бөгөөд үнэт цаас гаргагч нь жилийн үйл ажиллагааны тайлан дараах маягтын дагуу Санхүүгийн зохицуулах хороо, арилжаа эрхлэх байгууллагад мэдээлэл ирүүлж, өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан олон нийтэд мэдээлэл хүргэх үүрэгтэй.	
Тайлагнах хугацаа	2021 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр
Үнэт цаас гаргагчийн нэр, улсын бүртгэлийн гэрчилгээний дугаар, үнэт цаасны код, утасны дугаар	“Мон-Ит Булигаар” ХК УБГД: 9010001072 MSE: MBG Утас: 99110026
Бүртгэлтэй арилжаа эрхлэх байгууллагын нэр	Монголын Хөрөнгийн Бирж ТӨХК
Бизнесийн үйл ажиллагааны салбар	Гутлын дээд биеийн материал үйлдвэрлэх Арьс шир боловсруулалт Худалдаа Худалдааны зуучлал Гадаад худалдаа
Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд аудитын дүгнэлт гаргасан СЗХ-нд бүртгэлтэй аудитын компанийн нэр,	“Улиастай Ван Аудит” ХХК СЗХ-ны 2017-01-13-ны өдрийн 11-р тогтоол
Үнэт цаас гаргагчийн гаргасан нийт хувьцааны тоо ширхэг	400,212
Жилийн тайланг бэлтгэсэн мэргэжилтэн, хянасан албан тушаалтны нэр	Бэлтгэсэн: Ерөнхий нягтлан бодогч Х.Лхагвасүрэн ТУЗ-ийн НБДарга О.Маралмаа Хянасан: Гүйцэтгэх захирал Б.Анхболд

1.	***Тайлант жилийн санхүүгийн тайлан*** */хураангуй тайлангийн үзүүлэлтийг бөглөж, санхүүгийн тайланг хавсаргана/*		
	Санхүүгийн байдлын үзүүлэлт	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн:	8,595,374,066.08
		Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн:	11,349,701,140.00
		Нийт хөрөнгийн дүн:	19,945,075,206.08
		Өр төлбөрийн нийт дүн:	13,070,864,255.75
		Эздийн өмчийн дүн:	6,874,210,950.33
		Өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн:	19,945,075,206.08

	Орлогын тайлан	Борлуулалтын орлого: 5,298,742,188.05 Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг: 3,432,168,868.19 **Нийт ашиг: 1,866,573,319.86** Бусад орлого: 326,596,377.75 Бусад зардал: 1,760,933,286.44 Татвар төлөхийн өмнөх ашиг: 432,236,411.17 Орлогын татварын зардал: 45,601,213.39 Тайлант үеийн цэвэр ашиг: 386,635,197.78
	Өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	2019 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл: 7,925,888,297.22 2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл: 6,487,575,752.55 2021 оны тайлант үеийн цэвэр ашиг: 386,635,197.78 2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл: 6,874,210,950.33
	Мөнгөн гүйлгээний тайлан	Мөнгөн орлогын дүн: 4,976,297,090.87 Мөнгөн зарлагын дүн: 4,985,190,251.90 Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн: -8,893,161.03 Мөнгөн орлогын дүн: 7,900,000.00 Мөнгөн зарлагын дүн: 6,185,521.00 Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн: 1,714,479.00 Цэвэр мөнгөн гүйлгээ: -7,178,682.03 Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл: 25,878,271.36 Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл: 18,699,589.33
1.1.	**Жилийн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлт**	
	"Улиастай Ван Аудит" ХХК нь "Мон-Ит Булигаар" ХК-ийн (цаашид "Компани" гэх) 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн санхүүгийн байдлын тайлан, тухайн өдрөөр тасалбар болгосон жилийн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан эдгээр санхүүгийн тайлантай холбоотой нэмэлт тодруулга болон нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогуудад аудит хийлээ. "Мон Ит Булигаар"ХК-ийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.	
1.2.	**Аудитын тодорхойлох захидал** /тодорхойлох захидлыг энэхүү зааварт дурдсан агуулгын хүрээнд боловсруулсан байх/	

	Аудитын явцад илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг хоршооны удирдлагад зориулж бэлтгэсэн бөгөөд түүнд хяналтын сул тал, горимыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг өглөө. Энэхүү менежментийн захидлын агуулга Аудитын олон улсын стандарт /АОУС/-ын дагуу хийгддэг аудитын горимоос урган гарсан болно. Бидний хэрэгжүүлсэн горим, сорил нь санхүүгийн тайлангийн санал дүгнэлт гаргахад зориулагдсан. Тиймээс аудитын зөвлөмж нь дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно. Энэхүү зөвлөмжийг та бүхний бүртгэл, тайлагнал, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилготой бөгөөд харин зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.	
2.	**Үнэт цаас гаргагч нь тайлант хугацаанд санхүүгийн нөхцөл байдал, үйл ажиллагааны үр дүнд нөлөөлсөн хүчин зүйлс, удирдлагаас өгсөн үнэлгээ, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар товч тайлбарласан тайлан, мэдээлэл**	
2.1.	Үйл ажиллагааны үр дүн /санхүүгийн харьцааны үзүүлэлтүүд/	Санхүүгийн үзүүлэлтүүд **Ашигт ажиллагаа**
2.2.	*Хөрвөх чадвар болон санхүүгийн нөөц, боломжийн үзүүлэлт*	Нийт хөрөнгийн өгөөж (ROA) 2% Өөрийн хөрөнгийн өгөөж (ROE) 6% **Өөрчлөлтийн хувь /оны эхнээс/** Нийт активын өөрчлөлт 12% Зээлийн багцын өөрчлөлт 1% **Хөрөнгөд эзлэх хувь** Өөрийн хөрөнгө /Нийт хөрөнгө 43% Өр төлбөр /Нийт хөрөнгө 66% **Хөрвөх чадварын харьцаа** Хөрвөх чадварын хөрөнгө/ Татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө
2.3.	*Үнэт цаас гаргагчийн үйл ажиллагаанд гадаад, дотоод орчноос үзүүлж буй нөлөөлөл, үйл ажиллагаа явуулж буй салбарт эзлэх хувь, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэр төрөлд гарч буй өөрчлөлт, хөгжил дээрх өөрчлөлтөд үнэт цаас гаргагчийн зүгээс авч хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй арга хэмжээний мэдээлэл*	Цар тахлаас үүдэлтэй хил хаагдсан явдал нь химийн материалын татан авалт тээврийн саатал болон үнийн өсөлт нь үйл ажиллагааны хэвийн ажиллагаанд тодорхой хэмжээнд нөлөөлж байсан. Гэсэн хэдий ч бидний зүгээс гадаад борлуулалтыг нэмэгдүүлэхэд хүчин чармайлт хийсний үр дүнд 2021 онд Wet-blue хэлбэрээр бүтээгдэхүүнээ гадаад улс руу экспортолж эхэлсэн байгаа. Манай компани нь боловсруулсан арьсны нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, чанар стандартыг сайжруулахаар зорин хэд хэдэн ажлуудыг төлөвлөн хэрэгжүүлээд байгаа бөгөөд 2021 онд Энэтхэг, Серби, Швейцар улсын технологич нартай туршилт судалгааны ажлыг амжилттай хийж гоёлын хромон арьсны чанарт сайжруулалт хийсэн байгаа.

3.		Нийт харилцагчийн тоог нэмэн хамтын ажиллагаа сайжруулан ажиллаж байгаа. Тухайлбал: - Нийт харилцагч нартаа зориулж бүтээгдэхүүн худалдан авах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх зорилгоор ББСБ-тай хамтран компанийн зүгээс хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр тодорхой хугацааны зээлийн хүүг бууруулах замаар харилцагч нартаа зээлийн шугам үйлчилгээг авах боломжоор хангаж ажиллаж байна. Харилцагч нарын бизнесийн онцлогоос шалтгаалан тэдэнд улирлын чанартай эргэлтийн хөрөнгийн хэрэгцээг санхүүжүүлэх шаардлага байнга гардаг. Энэ үед нь мөнгөн урсгалын шаардлагад уялдуулан уг боломжийг бидний зүгээс олгож байгаа. - Компанийн боловсруулан үйлдвэрлэж буй бүтээгдэхүүнийг олон нийтэд сурталчлах дотоодын арьс ширэн бэлэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгч нарыг өөрсдийн үйлдвэрлэсэн арьс ширээр хангах зорилготойгоор арьс ширэн бэлэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгч нарт зориулж уламжлал ёсоор 3 дахь жилдээ "Leather partners 2021" арга хэмжээг 2021 оны 10 дугаар сард зохион байгууллаа. Энэ удаад арьс ширээр бэлэн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэдэг 90 гаруй аж ахуй нэгж, хувиараа бизнес эрхлэгчид оролцсоноор онцлог байв. MNS 6561:2015 стандартыг хангасан цэвэрлэх байгууламжийг барьж ашиглалтад оруулахад бэлэн болгосон.
2.4.	*Санхүүгийн байдлын тайлангийн гадуур бүртгэгдсэн ажил, гүйлгээний талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл, нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын мэдээлэл /off balance/*	Санхүү байдлын тайлангаас гадуурх бүртгэгдсэн ажил гүйлгээ байхгүй.
2.5.	*Тайлант хугацаанд авсан зээлийн эргэн төлөлт болон зээлийн барьцаа, баталгааны талаарх мэдээлэл;*	2021.12.31-ний өдрийн байдлаар Капитрон банкнаас авсан зээлийн барьцаанд Ү-2206004461 тоот улсын бүртгэлийн дугаартай үл хөдлөх хөрөнгө болон Э-2206003772 дугаартай эзэмших эрхийг газрыг тус тус барьцаасан байгаа
3.	**Үнэт цаас гаргагчийн тайлант хугацаанд хийгдсэн сонирхлын зөрчилтэй болон их хэмжээний хэлцлийн мэдээлэл, хэлцэл хийх ач холбогдол зорилго, сонирхлын зөрчилтэй этгээдийн талаарх мэдээлэл /тайлант хугацаанд хийгдсэн нийт сонирхлын зөрчилтэй хэлцлийн талаарх мэдээллийг тусгана/**	

	Тайлант хугацаанд сонирхлын зөрчилтэй болон их хэмжээний хэлцэл хийгдээгүй.
4.	**Цалин урамшууллын мэдээлэл**
	2021 онд ТУЗ-ийн ердийн болон хараат бус гишүүд, гүйцэтгэх удирдлага нарт 73.0 сая төгрөгийн цалинг олгосон.
5.	**Компанийн засаглалтай холбоотой мэдээлэл**
	Мон-Ит Буигаар ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн эрхээ хэрэгжүүлэх гол хэлбэр нь Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал бөгөөд Хувьцаа эзэмшигчдийн хурал нь компанийн эрх барих дээд байгууллага юм. Компани Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаараа Компанийн тухай хуулийн 62.1-т заасан Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын бүрэн эрхэд хамаарах болон ТУЗ-өөс эсвэл компанийн дүрмээр хувьцаа эзэмшигчдийн хурлаар хэлэлцүүлж шийдвэрлэхээр тогтоосон компанийн удирдлага зохион байгуулалт, үйл ажиллагааны гол асуудлуудыг хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлдэг. Мон-Ит Буигаар ХК-ийн Хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурал 2021 оны 4 дүгээр сарын 19-ний өдөр 14:00 цагт зохион байгуулагдав. Дэлхий даяар үүссэн нөхцөл байдал, COVID 19-тэй холбоотой хөл хорионы улмаас Мон-Ит Булигаар ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлаа анх удаа цахим хэлбэрээр амжилттай зохион байгуулсан. Хуралд 88.1 хувийн саналын эрхтэй нийт 4 хувьцаа эзэмшигчид оролцож хурлын ирц бүрдсэнээр хурал хүчин төгөлдөр явагдсан бөгөөд нийт 2 асуудлыг хэлэлцэж батлав. 1. Төлөөлөн удирдах зөвлөлөөс компанийн 2020 оны үйл ажиллагаа болон санхүүгийн тайлангийн талаар гаргасан дүгнэлтийг хэлэлцэн Мон-Ит Буигаар ХК-ийн гүйцэтгэх удирдлагын баг 2020 онд төлөвлөгдсөн зорилтоо биелүүлэхийн тулд өөрсдийн нөөц бололцоогоо бүрэн дүүрэн ашиглан ажилласан" гэсэн дүгнэлт өгснийг 100%-ийн саналаар батлав. 2. Төлөөлөн Удирдах Зөвлөлийн гишүүдийг олонхын саналаар батлав. ТУЗ-ийн 9 гишүүд (6 ердийн, 3 хараат бус гишүүн)-ийг 1 жилийн хугацаатайгаар томилсон бөгөөд ТУЗ-ийн 1 гишүүнээс бусад бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт ороогүй билээ. ТУЗ-ийн дэргэд аудитын, нэр дэвшүүлэх, цалин урамшууллын хороод үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд ТУЗ-ийн ээлжит хурлаар компанийн тайлан мэдээлэлтэй танилцаж, ТУЗ-ийн гишүүд өөрийн эрх үүргийн хүрээнд удирдлагуудад санал зөвлөмж, үүрэг даалгавар өгч ажилладаг. Компанийн 2021 оны хагас жилийн үйл ажиллагааны болон санхүүгийн тайланг төлөвлөгөөт хугацаанд зохицуулагч байгууллагууд руу илгээн тайлагнасан бөгөөд 2021.08.02-ны өдөр компанийн хагас жилийн үйл ажиллагааны тайланг МХБ-тэй хамтран олон нийтэд танилцуулан тайлагнасан. Компани нь сайн засаглалын туршлагуудаас суралцах, хэрэгжүүлэх, мэдээллийн нээлттэй ил тод байдлын зарчмыг баримтлан хувьцаа эзэмшигчдээ шаардлагатай мэдээллээр ханган, санал хүсэлт асуулт бүрд тухай бү нь хариу өгч ажилладаг.
6.	**Зах зээлийн эрсдэлийн мэдээлэл**
	Байхгүй.

7.	**Хувьцаа эзэмшигчдийн өмчлөлийн мэдээлэл** /5 ба түүнээс дээш хувьцаа эзэмшигчдийн нэрс эзэмшлийн хувь, нийт хувьцаа эзэмшигчдийн тоо/
	Нийт хувьцаа эзэмшигчийн тоо 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаар 400,212 үүнээс 5 ба түүнээс дээш хувийг 3 хувьцаа эзэмшигч буюу 88.11%-ийг дараах нэр бүхий хувьцаа эзэмшигчид нь эзэмшдэг болно. Үүнд:

Нэр	*Тоо ширхэг*	*Хувь*
А.Энхмэнд	156,630	39.14%
Б.Анхболд	145,996	36.48%
Б.Баянжаргал	50,000	12.49%
Бусад 686 хувьцаа эзэмшигч	47,586	11.89%
Нийт дүн	400,212	

Тайлант хугацаанд нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигчдийн өөрчлөлт гараагүй болно.

8.	**Үнэт цаас гаргагч нь төсөл хэрэгжүүлэх зорилгоор нийтэд санал болгон хувьцаа гаргасан бол төсөл хэрэгжиж эхэлснээс хойш дуусах хүртэл хугацаанд төслийн хэрэгжилтийн явц болон татан төвлөрүүлсэн хөрөнгийн зарцуулалтын тайлан мэдээлэл**
	2021 онд татан төвлөрүүлсэн хөрөнгө байхгүй.
9.	**Ногдол ашгийн мэдээлэл**
	Компани нь 2020 оны санхүүгийн жилд нийт 1,433,554,600 төгрөгийн алдагдалтай ажилласан тул хувьцаа эзэмшигчдэд ногдол ашиг хуваарилахгүй болно. Компанийн ТУЗ-ийн 2022 оны 02 дугаар сарын 11-ний өдрийн 02 тоот тогтоолоо нэгж хувьцаанд 600 төгрөг хуваарилахаар шийдвэр гаргасан. Ногдол ашгийг 2022 оны хувьцаа эзэмшигчдийн ээлжит хурлын бүртгэлийн өдрөөр тасалбар болгож 2022 оны 07 дугаар сарын 1-ний өдрөөс эхлэн “Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв”-өөр дамжуулан олгохоор төлөвлөн ажиллаж байна.
10.	**Үнэт цаас гаргагчаас тайланд хугацаанд нийгмийн хариуцлагын чиглэлээр хийгдсэн ажлын тайлангийн мэдээлэл**
	Үйлдвэрийн дэргэдэх Цэвэрлэх байгууламжийн хүчин чадал нь хоногт 150 м3 үйлдвэрийн хаягдал усыг Монгол Улсын MNS:4943-2015 стандартын түвшинд хүргэж цэвэршүүлэх, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах зорилготой. Шинээр баригдсан цэвэрлэх байгууламжийн барилга угсралтын ажлыг 2021 онд хийж гүйцэтгэсэн. Цэвэрлэх байгууламжийн туршилт тохируулгын ажлыг 2022 оны 02-р сарын 25-ний өдрөөс 03 сарын 07 өдрийг хүртэл нийт 11 хоногийн хугацаанд хийж гүйцэтгэхийн хамт тус цэвэрлэх байгууламж дээр ажиллах ажилтнуудын чадавхыг нэмэгдүүлэх, дадлагажуулах ажлыг дурдсан хугацаанд хийсэн болно. Цэвэрлэх байгууламж нь бохир усыг физик болон химийн аргаар цэвэрлэх, лаг усгүйжүүлэх гэсэн үндсэн хоёр технологийн дагуу ажиллахаар төлөвлөсөн.

Мэдээлэл гаргагч этгээд болон мэдээллийн үнэн зөвийг баталсан этгээдийн гарын үсэг, огноо:	
Овог, нэр: Б.Анхболд Албан тушаал: "Мон-Ит Булигаар" ХК-ийн Гүйцэтгэх захирал Гарын үсэг: .... *(Тамга/тэмдэг)*	Овог, нэр: П.Ганцолмон Албан тушаал: "Улиастай Ван" ХХК аудитын компанийн Гүйцэтгэх захирал Гарын үсэг: .... *(Тамга/тэмдэг)*
Мэдээлэл бэлтгэж, хүргүүлсэн этгээдийн гарын үсэг, огноо:	
Овог, нэр: Х.Лхагвасүрэн Албан тушаал: Ерөнхий нягтлан бодогч Гарын үсэг: .... Овог, нэр: О.Маралмаа Албан тушаал: ТУЗ-ийн нарийн бичгийн дарга Гарын үсэг: О.Маралмаа	